

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

С. КОРЕЦЬКИЙ

“ ”

2026 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України
“Про участь громадян в охороні громадського порядку
і державного кордону”

Верховна Рада України п о с т а н о в л я є:

І. Внести до Закону України “Про участь громадян в охороні громадського порядку і державного кордону” (Відомості Верховної Ради України, 2000 р., № 40, ст. 338 із наступними змінами) такі зміни:

1. У статті 2 слова “положення (статути)” замінити словом “статути”.

2. Частину третю статті 3 викласти в такій редакції:

“Повсякденна діяльність таких формувань організовується, спрямовується і контролюється у сфері охорони громадського порядку відповідними органами Національної поліції, а у сфері охорони державного кордону — відповідними органами охорони державного кордону Державної прикордонної служби України.”.

3. У статті 5:

1) у назві статті слова “Положення (статут)” замінити словом “Статут”;

2) абзац перший і пункт 1 частини другої викласти в такій редакції:

“Статут громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону (далі — статут) повинен містити:

1) найменування, в якому відображається обрана сфера (сфери) діяльності, мету, завдання громадського формування і місцезнаходження юридичної особи;”;

3) частину четверту викласти в такій редакції:

“Статут погоджується залежно від обраної сфери (сфер) діяльності з керівництвом відповідного територіального органу Національної поліції та/або органу чи підрозділу Державної прикордонної служби України, а



також виконавчого органу сільської, селищної, міської ради, на території якої діятиме таке громадське формування.”.

4. Статтю 6 викласти в такій редакції:

“Стаття 6. Реєстрація громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону

Громадське формування з охорони громадського порядку і державного кордону набуває статусу юридичної особи з дати його державної реєстрації в порядку, визначеному Законом України “Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань”.

Для реєстрації громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону подається рішення про його створення, погоджене залежно від сфери (сфер) діяльності громадських формувань із відповідним органом Національної поліції та/або органом чи підрозділом Державної прикордонної служби України, а також виконавчим органом сільської, селищної, міської ради, статут, узгоджений із цими органами чи підрозділами, інформація про склад керівного органу та список членів формування.

Зміни до статуту вносяться шляхом його викладення в новій редакції та після погодження із відповідними органами Національної поліції та/або органами охорони державного кордону Державної прикордонної служби України, а також із виконавчим органом сільської, селищної, міської ради, на території якої діятиме таке громадське формування.

Громадське формування з охорони громадського порядку і державного кордону в разі внесення змін до статутних документів повідомляє про це суб’єкту державної реєстрації юридичних осіб, фізичних осіб — підприємців та громадських формувань, виконавчому органу сільської, селищної, міської ради у п’ятиденний строк з дня прийняття такого рішення.”.

5. Статтю 8 викласти в такій редакції:

“Стаття 8. Припинення діяльності громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону

Діяльність громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону може бути припинено на підставі рішення суду про примусовий розпуск (ліквідацію) в порядку, визначеному Кодексом адміністративного судочинства України, або шляхом саморозпуску.

У разі невиконання завдань, визначених цим Законом, або порушення громадським формуванням з охорони громадського порядку і державного кордону вимог законодавства України територіальний орган Національної поліції або орган Державної прикордонної служби України має право звернутися з адміністративним позовом про примусовий розпуск

(ліквідацію) цього громадського формування в порядку адміністративного судочинства.

Суд розглядає позов про примусовий розпуск (ліквідацію) громадського формування і приймає відповідне рішення у строк до 30 днів з моменту надходження заяви до суду.”.

6. У статті 10:

1) пункти 1 і 2 викласти в такій редакції:

“1) брати участь у забезпеченні охорони громадського порядку і державного кордону разом із поліцейськими, військовослужбовцями Державної прикордонної служби України, а в сільській місцевості — самостійно шляхом виконання доручень керівника або інших уповноважених службових осіб відповідного органу Національної поліції та/або підрозділу Державної прикордонної служби України, визначених керівником органу Національної поліції та/або Державної прикордонної служби України;

2) вживати разом із поліцейськими та військовослужбовцями Державної прикордонної служби України заходів до припинення адміністративних і кримінальних правопорушень;”;

2) в абзаці п'ятому пункту 4 слово “забезпечення” замінити словами “сприяння забезпеченню”.

7. В абзаці першому статті 11 слово “підрозділів” замінити словами “органів або підрозділів охорони державного кордону”.

8. У статті 12:

1) частину першу після слів “18-річного віку” доповнити словами “, є дієздатними”, а слова “і станом здоров'я” виключити;

2) перше речення частини другої викласти в такій редакції: “Члени громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону можуть брати участь у забезпеченні правопорядку та охороні державного кордону в межах території, яка визначена у статуті, і лише після проходження відповідної правової та спеціальної підготовки в органах Національної поліції, органах або підрозділах Державної прикордонної служби України і одержання в органі місцевого самоврядування посвідчення члена громадського формування і нарукавної пов'язки, зразки яких затверджуються Кабінетом Міністрів України.”;

3) доповнити статтю частиною такого змісту:

“Члени громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону для забезпечення власної безпеки мають право придбавати у власність пристрої для відстрілу патронів, споряджених гумовими або аналогічними за своїми властивостями металевими

снарядями не смертальної дії, та використовувати їх виключно на підставах, передбачених законодавством України.”.

9. У статті 13:

1) пункт 3 частини першої викласти в такій редакції:

“3) доставляти до органів Національної поліції та/або органів чи підрозділів охорони державного кордону Державної прикордонної служби України, штабу громадського формування з охорони громадського порядку або громадського пункту охорони порядку, приміщення виконавчого органу селищної, сільської ради осіб, які вчинили адміністративне правопорушення, з метою його припинення, якщо вичерпано інші заходи впливу, установлення особи порушника, складення протоколу про адміністративне правопорушення в разі неможливості скласти його на місці вчинення правопорушення, якщо складення протоколу є обов’язковим;”;

2) у частині третій:

у пункті 3 слова “Національної поліції, підрозділу Державної прикордонної служби України” замінити словами “Національної поліції та/або органу чи підрозділу охорони державного кордону Державної прикордонної служби України”;

у пункті 11 слова “індивідуального захисту та самооборони” виключити.

10. У статті 14:

1) частину першу викласти в такій редакції:

“Члени громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону під час спільного із поліцейськими, прикордонниками виконання покладених на них завдань з охорони громадського порядку і державного кордону мають право застосовувати заходи фізичного впливу, спеціальні засоби. Перелік спеціальних засобів, що застосовують члени громадського формування з охорони громадського порядку і державного кордону, та порядок придбання, видачі, застосування, зберігання ними цих спеціальних засобів визначаються Міністерством внутрішніх справ України.”;

2) у частині сьомій:

абзац перший викласти в такій редакції:

“Члени громадських формувань з охорони громадського порядку і державного кордону, які мають видані уповноваженими органами (підрозділами) Національної поліції України дозволи на придбання, зберігання і носіння спеціальних засобів, мають право під час виконання своїх обов’язків разом із поліцейськими або прикордонниками застосовувати власні або видані цими формуваннями спеціальні засоби.”;

у пункті 4 слово “, підрозділу” замінити словами “або органу чи підрозділу”.

11. Частину третю статті 15 після слів “Національної поліції,” доповнити словами “органами чи”.

12. Частину першу статті 16 викласти в такій редакції:

“Органи Національної поліції та органи чи підрозділи охорони державного кордону Державної прикордонної служби України здійснюють координацію і контроль за діяльністю громадських формувань, заслуховують повідомлення та звіти керівників зазначених формувань.”.

13. У статті 18:

1) у першому реченні частини першої слова “шляхом оголошення подяки або видачі цінного подарунка чи грошової винагороди” виключити;

2) у тексті статті слово “підрозділи” в усіх відмінках замінити словом “органи” у відповідному відмінку, а слово “об’єднання” в усіх відмінках і числах — “формування” у відповідному відмінку і числі.

14. Частину четверту статті 19 викласти в такій редакції:

“Органи Національної поліції та органи чи підрозділи охорони державного кордону Державної прикордонної служби України в разі потреби можуть надавати на договірних засадах громадським формуванням на період їх чергування або здійснення цільових заходів мобільні радіотехнічні та спеціальні засоби, інші предмети екіпіровки нарядів.”.

15. Частину другу статті 20 викласти в такій редакції:

“Відповідні територіальні органи Національної поліції, органи Державної прикордонної служби України в межах повноважень здійснюють контроль за дотриманням громадськими формуваннями вимог статуту в порядку, визначеному Міністерством внутрішніх справ України.”.

16. У тексті Закону слова “положення (статут)” в усіх відмінках замінити словом “статут” у відповідному відмінку.

II. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування.

2. Кабінету Міністрів України у тримісячний строк з дня набрання чинності цим Законом:

привести власні нормативно-правові акти у відповідність з цим Законом;

забезпечити приведення міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність з цим Законом.

3. Громадські формування у шестимісячний строк з дня припинення або скасування в Україні воєнного стану зобов'язані привести свої установчі документи у відповідність із цим Законом. Громадські формування звільняються від сплати адміністративного збору під час державної реєстрації змін до установчих документів, пов'язаних із приведенням їх у відповідність із цим Законом. У разі недодержання такої вимоги громадськими формуваннями їх діяльність підлягає забороні в установленому законом порядку, крім випадків, якщо громадськими формуваннями вжито заходів для додержання зазначених вимог, а неможливість державної реєстрації змін до установчих документів, пов'язаних із приведенням їх у відповідність із цим Законом, зумовлена об'єктивними причинами.

**Голова
Верховної Ради України**